

betale saadanne Forandringer i de Privates Interesse. Det er en sørgelig Arvelod fra Absolutismens Tid, at man betragter det Offentlige, jeg havde nær sagt, som en halv Fjende; det er en høist unconstitutionel Opfattelse. Efter den constitutionelle Opfattelse er det Offentliges Interesser lige saa hellige for hver enkelt Mand, som de Privates Interesser. Men man er meget hyppig tilbøielig til at betragte det Offentlige som en Anstalt, man slot kan plukke, som, mildest talt, en rig ostindisk Dufel. Dette er en aldeles falsk Opfattelse, og navnlig falsk, naar den anvendes paa Betvæsenet, om hvilket det dog er høist indlysende, at det ligger i alle Bedkommendes Interesse. Denne Reminiscens, som jeg ikke paa nogen Maade kan lade staae uimodsagt, gjør sig næsten altid gjældende, naar der er Tale om det Offentlige. Det er en Erfaring, som Enhver vil have haft, rig Leilighed til at gjøre, at hvor der f. Ex. er Tale om Taxationer over Noget, der skal afstaaes til det Offentliges Brug, f. Ex. til Betvæsenet eller en sllg. anden Autoritet, der har selv de samvittighedsfuldste Taxationsmænd ikke ganske let ved at frigjøre sig for, at den, der skal modtage Betalingen, er en privat Mand, en Nabo, en af Ens Lige og at den, der skal yde Betalingen, er det Offentlige; men netop fordi Betvæsenet er en offentlig Interesse af den allerhøieste Betydning, skal det ikke paa nogen Maade være hengivet til nogen anden Bedømmelse eller Retstjendelse end enhver privat Mand.

Indenrigsministeren: Den ærede Landssthingsmand har fuldkommen Ret i, at, om Forslaget ogsaa blot havde Hensyn til det Offentlige, saa vilde det møde en ligesaa bestemt Indsigelse fra min Side. Den første Gang, jeg havde Ordet, betonedede jeg maafføe meest det Uforstandige deri ligeoverfor det Offentlige, og den anden Gang fremhøvede jeg i det Hele taget, hvorledes den hele formelle Affattelse var falsk; thi naar navnlig en æret Landssthingsmand meente, at man til 3die Behandling kunde lade Ordene: „mod Erstatning“ udgaae som ørkesløse, saa viser denne Udtalelse jo bedst, at Forslaget ikke har været

vel gjenomtænkt, naar det lader saadanne Ord staae; de vilde ikke være ørkesløse, men de vilde være aldeles forfærdte; det vilde være en Spot her at lade Henviisningen til den almindelige Regel staae, naar man siden sagde det Modsatte. Men fremfor Alt maa jeg gjøre gjældende imod den Landssthingsmand, der næstsidst havde Ordet, at vi her have at gjøre med en Lov, der omhandler Tillæg til og Forandringer i den gjældende Lovgivning om Bands Afledning, men vi have ikke med en Veilov at gjøre; hermed ere hans Bemærkninger aldeles besvarede. Det er to aldeles forskjellige Ting, at skrive en Veilov og at skrive en Lov, som indeholder Bestemmelser med Hensyn til Afsvning, og det maa vel erindres, at vi aldrig kunde være komne til at tale om Veie i denne Lov, naar ikke den tidligere Lovgivning havde været saaledes affattet og var saaledes bleven anvendt, at Lovgivningens almindelige Bestemmelser med Hensyn til skadeligt Bands Afledning ikke vare komne til Anvendelse med Hensyn til Veie. Alt, hvad dette Lovforslag skal gjøre, det er at fjerne de Båndseligheder, som have hindret Anvendelsen af den almindelige Lovgivnings Bestemmelser; det skal sige, den Omstændighed, at man ved en saadan Afsvningsproces møder en Veie, skal ikke medføre, at der gjælder andre Regler, end hvor man ikke møder en Veie; men ethvert Skridt, som gaaer ud over dette, er uretsfærdigt.

Formanden: Den 7de Landssthingsmand for 2den Valgfreds har Ordet.

Thalbitzer: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Den 3die Landssthingsmand for 11te Valgfreds har Ordet.

Bloch: Uden at gaae ind paa det af Udvalgets Majoritet stillede Forslag, skal jeg kun for mit Bedkommende bemærke, at den Bestemmelse, jeg ønskede optaget i § 13, ikke har Hensyn til det Tilfælde, hvor Nogen ønsker ved Afsvning at forbedre sin Eiendom, men til det Tilfælde, hvor en Mand ønsker sin Eiendom reddet eller restitueret, efter at Anlægget af